

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 810/2025
25.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 15/25 од 07.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 25.06.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 15/25 од 07.03.2025. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Оштећена Република Србија, коју заступа Државно правобранилаштво, је ради остваривања имовинскоправног захтева у целини упућена на парнични поступак. Окривљени је обавезан да на име паушала плати суду новчани износ од 10.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 15/25 од 07.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Демир Црновршанин, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да преиначи пресуде Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1 15/25 од 07.03.2025. године тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или тако што ће одбити оптужни предлог јавног тужиоца или да укине наведене пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног АА као разлог подношења захтева наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, истицањем да како у тренутку подношења против окривљеног оптужног предлога јавног тужиоца у списима предмета није постојао благовремено поднети предлог оштећеног јавног тужиоцу за предузимање против окривљеног кривичног гоњења за кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ, а за које се кривично гоњење у смислу става 3. члана 218. КЗ предузима по предлогу оштећеног, то је стога доношењем побијане осуђујуће пресуде, уместо одбацивања поднетог оптужног предлога јавног тужиоца и обуставе даљег вођења кривичног поступка, суд на штету окривљеног повредио одредбу члана 53. ЗКП у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца. Поред тога како околност везана за неблаговремено поднети предлог оштећеног за кривично гоњење, који није поднет у року предвиђеном одредбом члана 53. став 2. ЗКП и то у року од три месеца од дана сазнања оштећеног за кривично дело и осумњиченог, представља околност која трајно искључује кривично гоњење, то је по браниоцу у конкретном случају учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП. У прилог свог става, бранилац даље наводи и да из списка предмета произилази да јавни тужилац, након што је запримио кривичну пријаву, није позвао и саслушао оштећеног ради изјашњења о томе да ли се придружује кривичном гоњењу, односно да ли истиче имовинскоправни захтев, а што би се по браниоцу могло сматрати благовременим предлогом оштећеног за кривично

гоњење, при чему предлог за кривично гоњење који је скоро годину дана након извршења кривичног дела, посредством Републичког јавног правобранилаштва, поднет Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару дана 03.06.2024. године, а који је од стране јавног тужилаштва достављен суду после више од три месеца и то на дан 08.11.2024. године када је суд донео побијану првостепену пресуду, се по браниоцу не може у складу са ЗКП-ом сматрати благовременим и уредним, јер у њему као формалном акту није прецизно означено нити кривично дело, нити против ког лица је оштећени сагласан да се предузме кривично гоњење.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Исти наводи захтева везано за битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП били су истакнути у жалби браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, те су били предмет разматрања Вишег суда у Новом Пазару који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалби изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Новом Пазару, Судска јединица у Тутину 15К.бр.613/23 од 08.11.2024. године. Виши суд у Новом Пазару као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 2 ставови шести, седми, осми, девети и десети и на страни 3 ставови први и други другостепене пресуде Кж1 15/25 од 07.03.2025. године изнео разлоге, које Врховни суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Поред тога, како из списка предмета произилази да се по оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Новом Пазару Кт.бр.988/23-КТО.бр.535/23 од 08.11.2023. године против окривљеног АА све до дана 08.11.2024. године водио кривични поступак због кривичног дела противправно заузимање земљишта из члана 218. став 2. КЗ, а за које кривично дело није неопходан предлог оштећеног за кривично гоњење, те имајући при томе у виду да из предлога за кривично гоњење Државног правобранилаштва Републике Србије, Одељење у Краљеву број Уп-3984/2023 од 03.06.2024. године поднетог тог истог дана Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару, у складу са одредбом члана 218. став 1. и 3. КЗ, произилази да се исти односи на противправно заузимање земљишта на катастарској парцели у државној својини Републике Србије са правом коришћења МЗ ..., општина Тугин, а која је предмет овог кривичног поступка, а који предлог оштећеног за кривично гоњење је поднет пре измене оптужног акта од стране јавног тужиоца у погледу квалификације кривичног дела које се окривљеном ставља на терет, а која измена је извршена на главном претресу одржаном дана 08.11.2024. године (дело окривљеног је квалификовано као кривично дело противправно заузимање земљишта из члана 218. став 1. КЗ), то се стога као неосновани оцењују и наводи браниоца окривљеног у којима истиче да се поднети предлог оштећеног за кривично гоњење од 03.06.2024. године не може сматрати благовременим и уредним.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, навођењем да дело за које се окривљени гони није кривично дело. Међутим, бранилац у својим даљим наводима у којима образлаже постојање по њему ове повреде, по налажењу Врховног суда, само износи сопствена чињенична утврђења и закључке, дајући при томе сопствену оцене одбране окривљеног из које по мишљењу браниоца недвосмислено произилази да је окривљени поступао у крајњој нужди, будући да спорну парцелу није желео да заузме и користи је као своју, већ је акт постављања оградe на истој био искључиво у циљу заштите његовог права пролаза и бављења узгојем стоке. Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног, по налажењу овога суда, суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену одбране окривљеног од стране нижестепених судова у побијаним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости, као разлог побијања нижестепених пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 439. тачка 1. ЗКП), док суштински својим наводима у овом делу указује на повреду одредбе члана 440. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 7) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Демира Црновршанина, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП захтев у односу на наведене повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић